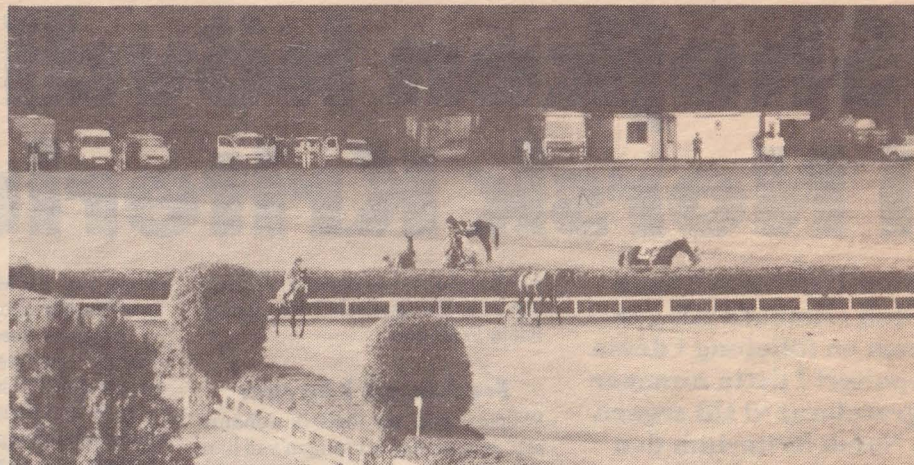


Den ryska hästen Godonovor vägrar på det ökända hindret "Taxis" sedan ridande Truschenko efter hård anridning plötsligt verkar ha tagit upp sin häst. Ryttaren glider av och resultatet blir att ...



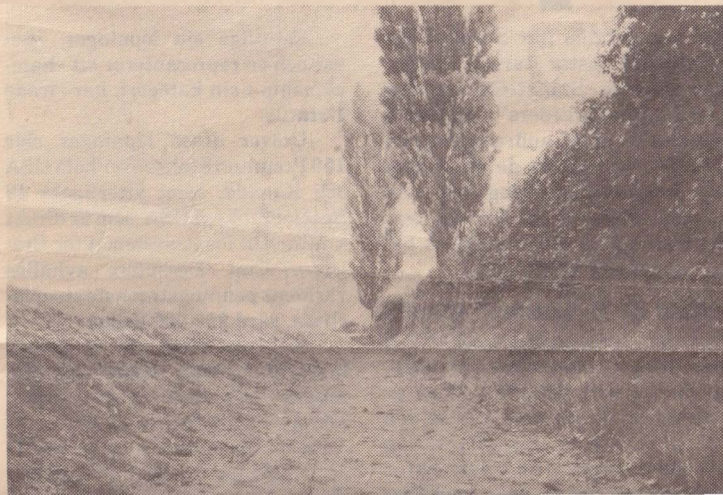
... fyra andra hästar hoppar så dåligt att de faller eller förlorar sina ryttare i nedslaget.

Årets Pardubice avgjord:

Stort manfall i världens tuffaste steeplechase

Velká Pardubická Steeplechase Cross-Country - 6900 m, 31 hinder och backig bana som huvudsakligen utgörs av tunga, plöjda leråkrar. Världens mest krävande hästkapplöpning! Söndagen den 10 oktober avgjordes den för 103:e gången och endast en häst av nio kom i mål.

Löpningen går i Tjeckien, på galoppbanan i Pardubice cirka 15 mil öster om Prag. Det är årets stora



resten av fältet anlände. När Godonovor var lös tappade de andra hästarna koncentration och rytm och hoppade dåligt, varvid fyra ekipage föll - favoriterna Barok, Erudik, Unisono samt Veramon.

Fyra kvar

Löpningen hade alltså knappt börjat då endast fyra ekipage återstod - Rigoletto, Farad, Miki och en till. Framför det 25:e hindret, "Grand English", ville inte fjärdehästen vara med längre. Strax före upploppet vägrade Miki och med Rigoletto i ledningen fortsatte de två kvarvarande vidare - ordentligt trötta. De många och svåra hindren hade naturligtvis satt sina spår, men

hederspriser och 500.000 tjeckiska kronor (det går ca 3,3 tjeckiska kr på en svensk krona) - mycket pengar i öststaterna. För freelancande jockey Stencil var det en lyckträff. Han fick ritten endast tre dagar före löpningen, och när han satt upp i ledvolten, var det första gången han överhuvudtaget satt upp på Rigoletto!

Djurvänner bakom?

Händelseförloppet vid "Taxis" var det stora samtalsämnet och frågetecknet efter löpningen. Kritiken som riktades mot ryske Truschenko, bl a av Stencil och Vana, var inte nådig. Inte heller mot de ansvariga som gett honom licens att rida. Vissa spekulationer - bara spekulationer - gör gällande att ryssen kan ha fått betalt av djurskyddsorganisationen för att sabotera löpningen, just vid det ökända "Taxis".

Två gånger tidigare i löpningens historia har det hänt att endast en häst kom i mål, det var 1899 och 1919. 1909 startade endast tre hästar - ingen gick i mål.

Förutom "Velká Pardubice Steeplechase" avlöptes sju andra hinderlöpningar, bl a en Fegentri-löpning där Peter Jarvén skulle ha deltagit. Han fick dock avstå p g a sin ryggskada.

De andra löpningarna (förutom Fegentri) var alla mycket tuffa

ning! Söndagen den 10 oktober avgjordes den för 103:e gången och endast en häst av nio kom i mål.

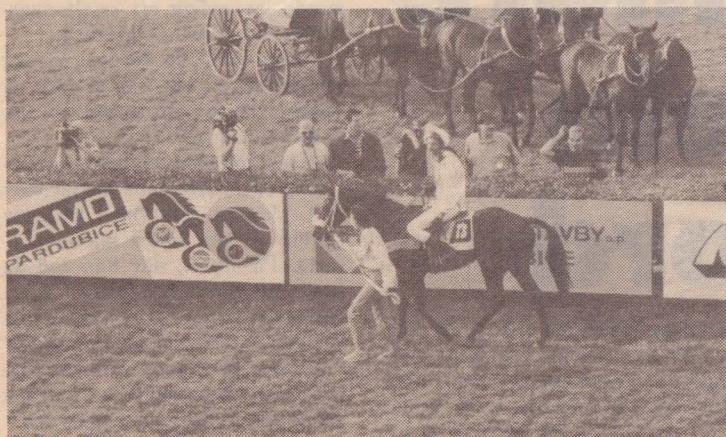
Löpningen går i Tjeckien, på galoppbanan i Pardubice cirka 15 mil öster om Prag. Det är årets stora evenemang för tjeckerna och läkarna fylls till bristningsgränsen.

I år var intresset från utländsk (och även tjeckisk) media större än någonsin. Anledningen var att djurskyddsorganisationer, bl a Nadace SOS Animal, protesterat skarpt mot löpningen och krävt att den förbjuds. När den avreds förra året stormade demonstranter in på banan mitt under pågående löpning. Effekten blev att världens ögon riktades mot den, vilket medfört granskning och krav på bättre ban- och löpningsförhållanden.

Vill bli internationella

Tjeckien som helhet genomgår, sedan revolutionen för några år sedan, en stor omvandling, och på många punkter - även inom galopp-sporten - vill man gärna uppnå internationell standard. Men tjeckisk tradition är svår att bortse från och det finns flera inhemska åsikter mot alla ändringar av löpningens karaktär.

Vissa förbättringar har gjorts,



Vinnaren Rigoletto och Libor Stancel var enda ekipage (av nio) som fullföljde, och detta trots startnumret 13 . . .

Så här ser "Taxis" ut på borte sidan. Graven är numera bara en meter djup (mot tidigare 2 m) men den totala bredden som hästen måste hoppa är 6 meter.

men knappast tillräckligt för att internationella galopp- eller djurskyddsorganisationer ska bli tillfredsställda. Bl a har man minskat höjden på det svåraste hindret "Taxis" med 10 centimeter och bredden med 110 cm så att hästen kan se över det, man har gjort lutningen av graven efter hindret mindre brant och satt ett vitmålat lågt staket framtill vid hindret så att hästen ser det bättre.

Man har även infört nya regler, bl a att om hästen faller på sidan eller på bakdelen eller om jockeyn ramlar av, så måste ekipaget utgå. Förut kunde jockeyn hoppa upp igen och fortsätta löpningen.

Mottagandet av såväl tjeckisk som utländsk press var mycket välvilligt och alla frågor besvarades

öppet. Uppståndelsen inför löpningen var stor; man befarade sabotage av djurskyddsorganisationen och hade polis som vaktade "Taxis" natt som dag.

På själva löpningsdagen stod det poliser utposterade var tionde meter längs staketet, runt hela banan. Ridande polis var också beredda. Demonstranterna kom som väntat men hölls utanför grindarna. Deras banderoller syntes dock tydligt.

STOP vid Taxis

Sjuttion hästar var startanmälda, men de i år strängare veterinärbestämmelserna medförde att flera hästar ströks i sista stund (bl a fjolårsvinnaren och favoriten Quirinus). Därför var det endast nio hästar som kom till start.

Favoriter var Barok, vars tränare Josef Vána vunnit loppet fyra gånger (som jockey), Erudit och Unisono. Även Rigoletto sågs med bra chans.

Precis när starten gick släppte de demonstrerande djurvännerna en stor ballong där det stod STOP STEEPLECHASE, som sakta seglade upp och ut över banan inför åskådarnas åsyn.

Själva löpningsförloppet blev som väntat spektakulärt - men kanske ändå inte riktigt som man trodde. Direkt vid start jagade rysen J Truschenko på sin risktränade Godonovor och tog ledningen med flera längder. Han uppträdde hetsigt och nervöst på hästryggen.

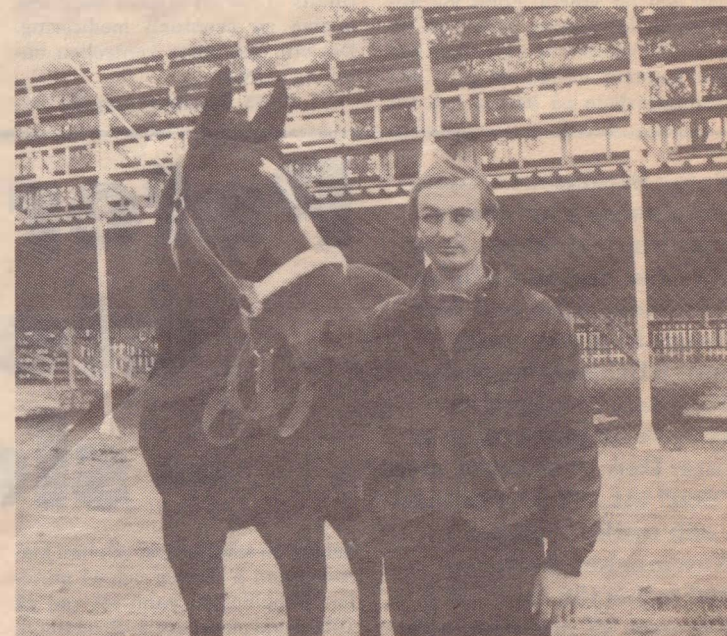
Efter tre hinder red han vidare i vansinnig fart mot "Taxis" där han verkade tveksam på hästryggen (såg nästan ut som om han pullade upp) varvid Godonovor vägrade och tvärvände. Truschenko gled av och

- Rigoletto, Farad, Miki och en till. Framför det 25:e hindret, "Grand English", ville inte fjärdehästen vara med längre. Strax före upploppet vägrade Miki och med Rigoletto i ledningen fortsatte de två kvarvarande vidare - ordentligt trötta. De många och svåra hindren hade naturligtvis satt sina spår, men främst är det leråkrarna som är oerhört tröttande för hästarna.

Inför sista hindret hade Rigoletto med Libor Stancel i sadeln en klar ledning och Fara vinglade men tog sig ändå över. Rigoletto galopperade in mot mål. Tvåhundra meter från mållinjen och de väntande andraplaceringspengarna pullade jockey Zokeji Matyzik på Fara upp sin häst och klev av.

Hästen orkade inte längre. Kanske var den också skadad i benet. Förtvivlad slängde Matyzik sitt spö i luften och satte sig ner och grät. Han tilldelades senare pris för sportligt uppträdande för att inte ha pressat sin häst (kanske till döds) den korta bit som var kvar.

För segrarna väntade äran,



Ryska ekipaget Godonovor och J Truschenko uppträdde underligt redan vid fjärde hindret, Taxis. Många misstänker nu att ryttaren fått betalt av djurskyddvännerna för att sabotera löpningen.

2017: 200:e gången avgjordes löpningen - ingen gick i mål.

Förutom "Velká Pardubice Steeplechase" avlöptes sju andra hinderlöpningar, bl a en Fegentri-löpning där Peter Jarvén skulle ha deltagit. Han fick dock avstå p g a sin ryggskada.

De andra löpningarna (förutom Fegentrin) var alla mycket tuffa och svåra för hästarna, dock inte lika långa som huvudlöpningen. Inte heller ingick "Taxis" i någon av dem. Men i alla lopp förekom omkullridningar (utom i Fegentrin, där dock en häst förlorade ryttaren i starten!). Svårast var en incident där en häst föll mitt på släta banan och drog med sig fyra andra ekipage som blev överridna av de andra.

Det såg mycket illa ut för flera av jockeyerna som låg orörliga kvar på banan innan ambulanserna (som körde skytteltrafik) kunde ta dem med.

**TEXT OCH FOTO:
HELENA MANSÉN**